

Cevdet AYDIN ¹, Şefika Burçak POLAT ¹, Fatma Dilek DELLAL ¹, Cafer KAYA ¹, Şeyda TÜRKÖLMEZ ², Mehmet KILIÇ ³, Reyhan ERSOY ¹, Bekir ÇAKIR ¹

¹Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Atatürk Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği

²Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nükleer Tıp Kliniği

³Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği

GİRİŞ

- Primer Hiperparatiroidizm (PHPT) bir veya daha fazla hiperfonksiyone paratiroid bezinden kaynaklanan ve sık görülen bir endokrin hastalıktır.
- PHPT insidansı gerek erkekte gerekse kadında 50 yaşından sonra artar, kadınlarda 2-4 kat daha fazla görülür.
- Serum kalsiyum düzeyi ölçümünün giderek daha yaygın kullanıldığı günümüzde herhangi bir belirti, bulgu olmaksızın tanı alan olguların sayısı artmaktadır.
- PHPT'nin % 80-85'inden tek paratiroid adenomu, % 10- 15'inden paratiroid hiperplazisi, % 2-3'ünden birden fazla paratiroid adenomu, % 1'inden paratiroid karsinomu sorumludur. Vakaların %2-7'sinde ilk cerrahide kür sağlanamaz ve tekrarlayan operasyonlara ihtiyaç duyulur.
- Lezyon ilk cerrahi sırasında çıkarılamaz ise tekrarlayan cerrahilerde oluşan skar dokusu ve anatomik distorsiyon lezyonun bulunmasını iyice güçleştirir. Ultrason ve sintigrafi (MIBI) paratiroid adenomlarının tespitinde en yaygın olarak kullanılan iki görüntüleme yöntemidir ancak eşlik eden servikal patolojilerde yanlış pozitiflik oranları artmaktadır.
- Biz bu çalışmada preoperatif dönemde USG ile tespit edilen ancak sintigrafinin negatif veya şüpheli olduğu vakalarda ince iğne aspirasyon (İİA) materyalinden yapılan PTH yıkamanın tanısal değerini ölçmeyi planladık

YÖNTEM

- Endokrin veri tabanımız retrospektif olarak USG ile gösterilmiş en az bir lezyonu olan, MIBI yapılmış ve PTH yıkama uygulanmış olan hastalar açısından tarandı.
- Toplam 70 hastaya ait 100 lezyon tespit edildi. Bu lezyonlardan opere edilmiş olan 21 lezyona ait özellikler analiz edildi.

Tablo: Vakaların klinik ve laboratuvar Özellikleri

Kadın / Erkek (%)	% 87.5/12.5
Ortalama yaş (yıl)	53.3±10.6
Preoperatif ortalama Ca (mg/dl)	11.04±0.33
Preoperatif ortanca PTH (pg/ml)	140 (min-max: 55 - 371)
Ortanca PTH yıkama (pg/ml)	3316 (min-max:13-5000)

BULGULAR

- Hastaların ortalama yaşı 53.3±10.6 yılı ve çoğunluğu kadındı (%87.5).
- Preoperatif ortalama Ca düzeyi 11.04±0.33 mg/dl ve ortanca PTH düzeyi 140 pg/ml idi (min-max: 55 - 371).
- İİA ile yapılan PTH yıkamanın ortanca değeri 3316 pg/ml idi (min-max:13-5000).
- 21 opere edilmiş lezyonun 15'inde MIBI sonucu negatif veya şüpheli idi.
- MIBI'nin lokalize edemediği lezyon için PTH yıkamanın duyarlılığı %91, özgüllüğü ise %66 idi

SONUÇ:

- PTH yıkama preoperatif görüntülemeye paratiroid adenomu açısından şüpheli görünen lezyonların tanımlanmasına ve cerrahin bu sayede daha başarılı bir operasyon gerçekleştirmesine katkıda bulunur